

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen vasárnap és esütörtökön.
Előzetes ár :
Negyedévre 2 korona 50 fillér. Félévre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal :
Görög-udvar,
hová a kéziratok címszándók

Hirdetéseket és nyilttéri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számát fel.

Háborus világ.

(d) A napok eseményei kezdnek kissé kómikusan aszerint hullámszni, hogy mit gondol, mit határozott, mit akar a Fényes Kapu? Az asszonyvárban ülő szultán vidáman összeszűri a levét az anglus királlyal valahol az Yldizkioszk rejtejt pálmáigetében és Európa törheti rajta a fejét, hogy micsoda rejtejt fognak földadni a legközelebbi huszonnegy órában? Idehaza meg egy seregmagyar asszonyszivszorongva várja a mozgósítási híreket: lesz-e háboru, mennek-e a legények Bosnyákországba? Ki a fiát, ki az urát siratja meg előre. Ilyen bizonytalan a helyzet. Maguk a legjobban érdekelt körök se tudják megmondani, hogy a komplikációk halmaza hogyan és miféle csuda által fogna kibogozódni?

Ez az egész bolond helyzet megint teljesen váratlanul szakadt a nyakunkba. Fegyverbe szőlítják a katonáinkat, holott szükségünk van minden munkabíró karra és hét ellenség ül ugyanis a nyakunkon. A nemzet örök harcban áll hosszú idő óta, titkos, sorvasztó, életmészítő harcban. A mi szívós, erős fajtánk küzködik az idegennel. Mindenki ellensége neki, aki nem belőle született. És ez a néma, tudatlan, elcsigázó küzdelem az élet leg-egyszerűbb tartalmaért foly: magáért a létezésért. Ki tudná azt rendszerbe foglalni, elbeszélni, számon tartani, hogy mennyi titkos és nyilt ellenséggel kell megküzdnie egy népnek, mely nyelvén, eredetében, karakterében sziget a körülözlő fajok áradatában? Eleink megvették ezt a földet egy fehér lóért, de azóta se szeri, se száma annak a sok fehér lónak, amit a Szvatopluk ivadékaiknak adtak. A termékeny és szívós szláv faj, folyton fejrissülve, gyarapodva a körüllekvő szláv tavak vizétől, ma már a legkomolyabb veszedelmek közé tartozik Magyarországon. A legnagyobb baj abban rejlik, hogy egyszer alájuk adtuk a fehér lovat és azóta mind nagyobb büszkeséggel lovagolnak rajta. A horvát túlzők álmaitt melyik kormány akarta csak egyszer is, de egészen komolyan befagyasztani? Mióta Deák Ferenc fölajánlotta nekik a carta plancát, azóta nem bírják kremenyeiket megfékezni. Dalmáciát is akarják, Boszniát is, meg a Murakózt is. A szerbek nemkülönbön szemtelen és tapintatlan módon hangoztatják, hogy nekik csak követelni valójuk van, adóságuk ezzel az országgal szemben semmi.

Hát ezt a háborut szeretnénk mi mindenekelőtt megvinni a jeles testvérek-

kel. Minek keverték bele bennünk akaratlanul ebbe az anneksziós konfliktusba? A magyaroknak nem volt róla előzetesen semmi tudomása, de nem volt hozzá köze sem, Szeretnénk tudni, micsoda magyar érdek fűződik ahhoz, hogy Szerajevóban Bécsből kinevezet helytartó szedje az adót s ennek fejében a magyar törvényhozás a kvóta arányában járuljon hozzá a régi török államadósság átvállaladó törlesztéséhez? Bosznia jóvedelmét eddig is, ezután is fölemészti a balkáni kulturacsinálás. Hozzá kell tehát járulni elsősorban az ottani beruházások és készkiadások fedezéséhez — ami eddig rendszeren kitled a hátravámok jóvedelméből, — azonkívül rekompenzációt kell nyújtani a Fényes Kapunak és ez a rekompenzáció előreláthatólag pénzügyi terhek átvállalása lesz. Az még hagyján, hogy a legközelebbi török kölcsön magyar és osztrák jegyzéseit előre biztosítani kell. A plutokrata elvállalhatja ezt a kis rizikót. De hogy évente beállítható tekintélyes és itthon is ezer helyet találó készkiadásokat vállaljunk a nyakunkba, — ez már igazán több, mint amennyit Aerenthal Leksua Alajos ur kedveért megtehetünk!

Elhibázott dolog volt az egész annekszió. Nem így kellett volna megcsinálni és ha már így csinálták, találjanak rá módot, hogy az új tartomány megszerzése ne rójjon a perszonális unió tagjaira semmivel sem indokolható, szintén diplomáciai becsvágyból eredő, igen súlyos terheket.

A mai nagy harcunk idebenn, ez a csöndes, visszafojtott lélekzúzó élethullámsza a fajunk becsületéért és főnnállásért foly, ez nekünk sokkal fontosabb és felelősséggel teljesebb. Vissza kell szorítanunk a nemzetiségi túlkapasokat. Meg kell törni a fejét fölütő sárkány, a nagy Horvátország gondolatát. Sehoh a világon nem engedné meg egyetlen szuverén nép sem, hogy államában állam kelekezzeék. Külömben akkor nem, ha ezekkel a kevély álmokkal egyjómagával is tetheetlen nemzetiség igaztja a fantáziákat. Horvátország ma önálló szuverénitára képtelen és ezt meg kell értetni azokkal, akik nem akarják belátni. Példaképpen ott áll előttük a kis Szerbia, ez az operettország, melyet senki sem vesz komolyan, holott a tervezett, nagy szláv egyesülésnek gócpontja lehetne. Föltámad, agitál, nyelveszkedik, lüntet és fenyeget, rekompenzációt akar olyas valamiert, amibe beleszólni soha sem lett volna joga. Vajjon ki veszi számba Szerbia követeléseit?

Oldják meg az anneksziót, ahogy

tudják, nekünk semmi közünk hozzá. Ha nem kérdezték meg bennünk előre, jnóleg se szólunk bele a dologba. Mi csak küzdünk idehaza a fő magyar bajok ellen: oláh, horvát, tót és szerb ellen. A kivándorlás, az adósodás, a betegség, a nyomor ellen. A mi örök harcunk, melyet ágyúk helyett tollal, szóval és igazsággal vívunk meg, nem szerez ugyan Boszniákat, de segít megtartani egy veszendőbe ment országot, melynek szemét már majdnem kivágták a testvéries érzületű. minden zugból felénk leselkedő nemzetiségi hollók.

A pluralitás ellen. A delegációk lóhalálban megszavasták a milliákat, teletömtek az osztrák zsákokat arannyal, letagadták minden ígéretet, amit a nemzetnek tettek; most aztán tovább folyhat a játék — itthon.

Még néhány nap és a javaslati reform javaslata a képviselőház elé kerül. A hadalások kibontakoznak, látni lehet merre vannak a javaslat barátai és ellenségei. A kormány hívei szubizalommal várják az eseményeket. Bizonyosra veszik, hogy az ő javaslatuk győz. Azt gondolják, hogy ha annyit ámitás, elvtaga és szimán ment, ugyan miért ne menne simán ez is? Lehetetlennek tartják, hogy a javaslat ellensége, úgy, ahogy ma van, elég erős legyen hauszágai áttörésére. Lekicsinylik is ellenzéket, azt hiszik, hogy a lekicsinylés is politikai argumentum.

Am várjuk meg a végét. A pluralis választói jognak sokkal több és sokkal ehoeseredettebb ellenfele van, mint a kormány gondolja. A polgárság nem él fel azoknak az eszlenen érveknek, amiket a kormány sajtója hetek óta gyárt. A művelt polgárság is tisztán látja a helyzetet, érti a javaslat apró fogásait, tudja, hogy nem való az másra, csupán arra, hogy Magyarország megmaradjon továbbra is azok kezében, akik hauszágokkal, s minden politikai bünel telítették meg a kösületet. Jónan elméjé ember sem azt nem hiszi el, hogy a javaslat a nemzetiségiek ellen meg fogja védelmezni a nemzeti államot, sem azt, hogy a javaslat alkalmas a munkásosztály gazdasági harcának lezserelésére.

Az a választói rendszer, amely a munkásosztály igényeit ki nem elégíti, csak további nyugtalaniságoknak, harcoknak és küdelmeknek lehet a forrása. A munkásság küdelmei, sztrájkjai első sorban a polgári esztályt, a kereskedőket és iparosokat sújtják. A nagy urak sokasom szenvednek tőlük. Nem éreztek sajtó erejét a sajtó székében. Nem is törődnek hát vele, ha azok az igények, amelyek most forradalmi útonon iparkodnak érvényesülni, ezután sem érvényesülhetnek az alkotmányosság és a rend természetes útjain, amelyek a parlament kérdőterére visznek. De ha a kor-

mány hívei nem is tudják ezt az egyszerű igazságot átérteni, a polgárság azonban érti. Vesztéséi megtántorították rá. Ha a javaslat barátaiból hiányzik is a belátásnak és a politikai megértésnek az a minimuma amely ennek fölfogásához szükséges, legalább annyi jóakarataink kellene bennük lenni a közép-polgári osztály iránt, hogy ezt ne akarják folytonos válságoknak kitenni.

A polgárság — úgy látszik — erre a jóakaratra ma már nem is számít. Szervezkedik a javaslat ellen. Szervezkedik főleg a fővárosban, ahol a javaslat rettentően fog vetkezvényei, a dolgok természeténél fogva erősebben és világosabban láthatók. A polgárság körében egyre jobban terjed a dolgok helyes fölfogása és ezzel együtt a harci készség a javaslat ellen.

A kormány sajtója eddig azmal fogdosott híveket a javaslat számára, hogy csupán a forradalom emberei, a haza ellenségei azok, akiknek ez a választói reformjavaslat nem kell. Ez volt legerősebb érvük a javaslat megvédésére. Am a ma le kell mondaniuk arról az egyetlen, különben is negatív természetű érvükről. Hiszen a rend legnagyobb hívei, a forradalom legnagyobb ellenségei, az iparos és kereskedő polgárok szólnak föl a javaslat ellen. Éppen azok állanak a javaslat ellenzéki nére, akik megtagadták minden községet a nemzetiségiekkel csak úgy, mint a darabontokkal. És nem lehet érvelni többé ezzel sem, hogy a nem felelősek, vagy, mint a nekiháborított kormányemberek szokták mondani a buta paraszto kéne nekik csak a purális rendszer ellen. Ime kitűnik, hogy azok is talpra állanak a purális ellen, akiknek a javaslat három szavazatot akar biztosítani. Már pedig ezeket csak nem akarják a kormány hívei a művelőtlenségek közé sorozni?

A kormány javaslatának így tapodnak az ellenfelei, miközben az eddig sugalmazott érvük egymás után pusztulnak el. Minden remény meg van rá, hogy egy szép napon az összes érvük elfogyjon, ekkor az összes polgárok egy tőrből lesznek. A javaslat ellenzéki táborában.

Az alkohol-kérdés.

(d) Országoságban reformjavaslatot dolgoztak ki abból a célból, hogy a palinokfosztyaszt redukálják és ezzel az intézkedéssel megmentsék egy elgemberedett, satnya, lelkiileg már is földre roppant népből azt, ami még megmenthető. A javaslat szerint emelni fogják a vásárolható legkisebb mennyiség mértékét és spaztani a kimérő helyiségek számát. Gyöngre országossá, ettől még bátran feloldulhat a beteg. De érdekes, hogy a palinokfosztyaszt hazájában nem sokára olyan intézkedés fog éltetni lépi mely a mi művelő országunkban még ismeretlen. Nálunk nincs meghatározva az, hogy egy bizonyos mértékön alul palinkát mérni nem szabad. A korsóknak is csak annyiban vannak korlátosva, hogy ifyiszfajta dolgokban numerus elavult nélkül megoldás nem is képzeltető el, de egyébként minden utasáron bőven mérik a mérget, az állam észinte öröme.

A törvényhozás még nagyon távol áll attól, hogy ehhez az iszonyúan kényes kérdéshez érdemileg hozzájáruljon. Ugy vagyunk vele, mint egy erköletelen nagy kiserészel. A Latkőczy-csete, nagyban. Joggal lehet azt mondani, hogy abszolút becsületesség nem létezik, csak az ősszeg nagyságában van a különbség, mellyel a jellem erősségét próbára lehet tenni. A kis kaliberű sikkasztót megfértéztli néhány seled

bankó, az intelligensebb, magasabban álló, értékesebb kvalifikált embert csak igen nagy ellenértékkel lehet megtántorítani. Eszerint tehát a becsület relatív fogalom. Hogy mennyire igaz ez a föltevés, azt az alkohol-kérdés bizonyítja a legjobban. Tudósok bizonyítják hosszú és lelkiismeretes kutatás alapján, hogy a legparányibb alkoholmennyiség zavarólag hat a gyomornedv kiválasztási folyamatára. Birák állítják, hogy a legtöbb büntető ittas állapotban követik el. Orvosok valómást tessnek róla, hogy a szálók iszákosága negyediziglen kihat az utódokra és az angolkóros, halvaszületett gyermekek számát szaporítja, mindenki tisztában van vele, hogy romboló méreggel állunk szemben mely talán már születésünk előtt gyilkosunkká lett. B az állam segédkezett nyujt e mérgegyártáshoz. Sőt örül neki, mert az állami költségvetésben jelentékeny szerepet tölt be az ebből eredő jövedelem. Latkőczynek az ára hatvan ezer korona volt, az állam ötvennyolc millió évenként. Ennyit jövedelmének a fogyasztási adók, ennyit adja el az állam a maga meggyőződését.

A legszomorúbb a dologban az, hogy éppen e finalléris probléma folytán maguk az antialkoholisták sem tudnak gyakorlatilag kivihetők megoldást ajánlani. Fótolni kellene valamiből a veszni engedett milliókat. De mitől? Egy millárdokkal dolgozó háztartás nem kapcsolható ki csak úgy márol-ho'napra egy jelentékeny tételt a költségéből, különösen akkor, ha a folyton fokozódó szükségletekkel szemben mindig nehezebb földözöttet találni. Emellett figyelembe kell venni azt is, hogy az állam nem terjeszt ki alkohol szeretést, csak megengedi azt, tehát egy olyan emberi szükséglettel áll szemben, amelyet egyszerű és önkényes intézkedéssel elfojtani nem is áll módjában. Az elvű antialkoholisták tehát hasonlítanak amaz idealistákhoz akiknek gondolatmagvait elhordja a szél és sokasem engedi termékeny talajba hullani.

Mégis, azt mondják: a szellemekkel vezetésre predesztinált egyének kezében van a kucs, amelylyel ez a kínos problémát megoldhatják. A megoldást tisztán társadalmi ténen kell keresni. Mert aki számottevő földadatot ró az államra az alkohol-kérdés megoldásában, az nem ismeri a gyakorlati nemzetgazdaságtan nagy motívumait. Az államnak csak egy eszköz áll rendelkezésre: hogy fokozatosan emelje a fogyasztási adók tételét. Így egy bizonyos idő alatt lukszusá fejleszteni az alkohol élvezetét és elzárni azt a szegényebb osztálytól. De arra is kell gondolni, hogy az alkoholtermelés nem csupán a kinstérnek hajt hasznát, hanem nagyon sok őstermelőnek az ekhisztenciája is függ tőle. Bizonyos, hogy az idén végrehajtott fogyasztási adóemelésre is épp úgy járhat a termelő kiszáda, amltha kikerülhetetlen természeti csapás érte volna. Nem az italtól féltette annyira, mint inkább a kenyert. És ebben igaz van a természetnek nem lehet megiltani, hogy szilvat, barackot ne teremjen és hogy az élesztőgombák alkoholfépző képességét elvegye. A paraszt kezétől tehát nem lehet kisavarni ezt a természetes fogyvott. Ellenben, genis nagyon indokolt az ipari szeszgyárak kontingensének apasztása, vagy termelt áruinak progresszív adóztatása. Ezen a ténen lehet valamit elérni és a törvényhozásnak kötelessége, hogy amennyire a háztartás méltóságának egyensulya cegedi, az ipari szeszgyárak fölös alkoholmennyiségét megszorítsa.

Az alkohol-kérdés megoldása társadalmi úton kifejtett a céloval érhető el. A Good-Templer-rend lovaggal igen nagy dolgot művelnek akkor, mikor személyes példával, szóval, tettel agítálnak és az értelemből szólnak. Ezt a szellemi harcot meg kellene kezdeni már az iskolában és főleg a családban. Mert addig, míg nyugodt, okos szülői vezetés meg nem gyúzi a gyermeket arról, hogy a mamort adó italtalan egy hosszának ígérkő élet halalos elváradó veszi magához, az iskola szerepe méggett szűntesztika. A szabad iskolák, egyetemek, népies tanfolyamok, ismeretterjesztő előadások mindmégamany tekintélyos fórum az olv hathatós terjesztésére. Az intellektuson keresztül kell eljanni

az emberig. Egy generációt kell nevelni, melyből apak és anyak lesznek, új családok, egészségesekek és erősek, kiknek ereiben az élet forró folyama folydogál mámor helyett. És éppen az intellektus emberei azok, akik az emberiség legértékesebb elemeit foglalják magukban; a rajtuk keresztülvetett hódító ut a jövőre szól és számadokat fog bevilágítani. A nép, az állati munka rabszolgahada gyis rabja lesz talán őörke a meletet adó pálinkának, mely tűzvé valik benne és nyugtalan ibogasság lúti tovább az akadozó kerékű gépet...

Szociális jövője van az antialkoholista mozgalomnak. A kérdést ezért bolygatjuk és jó szolgálatot tesz vele mindenki, ha a megújulás, eredszer is elismertti azt, amit körülbelül mindenki tud már, de senki sem vall egész meggyőződéssel. Lempavil járn nappal és embereket keresni: sokkal nehezebb, mint beenyugodni a tompa közönybe. Krisztus hét sebére: a főlemelt lámpa miádig az akaró, teremto, a diesesleges koronájú ember szalmaköve volt!...

Ujdonságok.

Szentes, 1908. október 29.

— 15.7. okt. 31. A középkori kereszténység legnagyobb vallási mozgalmanak a két profetane egyháza éltetve hívásának döntő szerepe az a nap, mely az általános felvilágosítást, a szabadságkutatás és tanítás elvét, az erőtelti világ gyökere megújítását vonta maga után. A két prof. egyház essz endőrlő-estendőre háladó istentisztelettel ünnepelt a napot. A helybeli reform. egyház — az esemény napján — szombaton ünnepel, míg az evang. új templomian as nap lesz a háladó isteni tiszteltet s a ref. templomban ez alkalomból F u t ó Zoltán lelkes mond ünnepi beszédet.

— Polgármesterek szervezkedése. A rendezett tanácsú városok polgármestereinek országos egyesülete f. hó 26 an délelőtt tartotta alakuló közgyűlést Budapestén, az új városok közgyűlést termében. A gyűlésen Szentpáli István dr. miskolci polgármester elnököt, aki a megjelenteket a megjelentéket üdvözölve, kijelentette, hogy a vidéki városok sanarú helyzete kézzellette a polgármestereket tömörítésre. A régi városi törvény teljesen elavult, új törvényre van szükség s ennek a megszürtésére, egyik feladata lesz a megalakító egyesületnek, amelybe eddig 39 város, 67 polgármester, 476 városi tisztviselő és 8 országgyűlési képviselő lépett be. Ezután megalakították a tisztikat, melynek elnöke Szentpáli István dr. miskolci polgármester lett, míg a választmányba Matéffy Ferenc dr. városunk polgármesterét is bevalasztották. Majd Osváth Andor esztergomi főjegyző mutatta be azt az emlékiratot, amelyet a már megalakult egyesület legközelebb nyujt be a kormányhoz az új városi törvény megalkotása dolgában. A memorandumot, miután többen hozzászóltak, a közgyűlés magáévá totte. Elhatározta végül az új egyesület, hogy a városi tisztviselők kifizetésrendezése dolgában törvényjavaslat benyújtását fogja kérni a kormánytól. E szerint a városi tisztviselők olyan fizetési osztályba volnának osztandók, mint a vármegyei tisztviselők s a törvényjavaslat olyan időben volna tárgyalandó, hogy a törvény a jövő évre első napján már életbe léptethető legyen. E végből az állami költségvetésben a jövő évre fölvezt 3 millió koronából megfelelő előleget fognak kérni.

— Megkezdtek a mozgóbitást. A felhivatalos cáfolatokkal szemben, úgy látszik, mégis igazuk van azoknak a hírcselelések-

nek, amelyek a mozgásításról szólnak. Habár egyelőre nem is az egész armádiát mozgósítják, de bizonyos katonai készülődések folynak. Lehet, hogy csak Szerbia ijesztgetésére revánsul a szerb mozgólódásra. Anyai tény, hogy megmozdult a nagy armádia és puska-poros a hangulat. A részleges mozgósításról Szabadkáról azt a feltűnést kelteő, szenzációs hírt jelentik, hogy az ottani állományok a 86-ik, 101-ik, 10-ik és 80-ik gyalogezredből csapatok mentek volna Szerbia felé. Ezt a katonai kirándulást magyelvele császártársának hívták, ami azonban mégis mozgósítást jelent. A Szerbia alá küldött 86-ik gyalogezred első zászlóaljának parancsnoka: Radajkovicz alezredes Egiptomban van szabadságon, ahonnan táviratilag rendelték vissza eredetéhez. Amint a jelentés mondja, Szabadkán egyébként is minden intézkedést megtettek a mozgósításra. Persze alig hihető, hogy ezek a készülődések már harborút jelentenek. Szerbia vakmerősége még sem lehet olyan határtalan, hogy a biztos megsemmisülésbe küldje hadseregét. De háború esetén sem kell félni a tartalékok behívását, mert a szerb hadserég szemben elég a monarcia armádiájának tényleges állományú legénysége is.

— **Egyöntetű mamelukság.** Egy sereg vidéki függetlenségi lap kiadója és szerkesztője szervezetet alkotott azsal a bevallott céllal, hogy szoros kapcsolatot teremtsenek maguknak a koalíció központjával és azsal a bevallott céllal, hogy minél egyöntetűbb mameluksgot tudjanak produkálni. Az új sajtószervezet ezt a különös programját köldöttélegileg bejelentette Kosuth Ferenc kereskedelmi miniszternek, aki természetesen nagy örömmel fogadta a felajánlott sajtószolgálatot, amelyre, mint mondtotta, soha nagyobb szükség nem volt, mint most, az új választási jogrend életbeléptetésének küszöbén. Meg is ígerte a szervezett a támogatását. Tegnap aztán Wekerlének is behódoltak a puritán függetlenségi, akik felkeresték tisztelgésükkel a miniszterelnöki sajtóiroda főnökét, Abrányi Kornélt és a függetlenségi part ügyvezető alelkét, Hoitay Pált is, aki megígerte, hogy a kormány állandó kapcsolatot fog teremteni az egyedül és kizárólag visszavonhatatlanul függetlenségi és 48-as sajtó organismokkal.

— **Föltámad a bankkarta.** A budapesti és bécsi bankok törzsalította, a bankkarta f. hó 26-án hivatalosan megszűnt. A karta azonban nem halt meg egészen, mert több megállapodás érvényben maradt. Amint értesülünk, a nagyobb pénzüzetek azokat az elvi megállapodásokat, amelyek a valutára és az ovadékköszönök kezelésére vonatkoznak, továbbra is fentartották. Megmaradtak a mellet, hogy a valutálás és a kamásnapkeszödődjék s az ovadékköszönök tekintetében is megújították azokat a megállapodásokat, amelyek régebben érvényben voltak. Most tehát úgy áll a helyzet, hogy a karta hivatalosan ugyan megszűnt, de titokban a főbb megállapodások érvényben maradtak. A titkos siker, úgy látszik, ismét fölbátorította a kezdeményezőket, mert a tőzsdei körökben híre jár, hogy a bankkarta ismét nyáiba próbálják útni. A suttogó hírek megerősítik azt is, hogy a bécsi Kreditanstalt ügyvezető igazgatója és a csoporthoz tartozó többi pénzüzet vezetői több napja a fővárosban tartózkodnak és tárgyalásokat folytatnak a karta-egyez-

mények tárgyában. Nem elég tehát, hogy a fentartott megállapodások súlyos terhet rónak az üzletfelekre, most még több, karos újítást is akarnak keresztül vinni. A követelménynek ismét teljes erővel kell sikraszállani a titkos egyezmények ellen, mert a nevétségell határos állapot az, hogy a karta hivatalosan meghalt, de az árat azért továbbra is vígan fizesseék a jámbor komintessék.

— **A mindszenti munkaház-telopotáljaira megvásárlandó telkek tulajdonosai közül eddig százhatalvan köttettek adásvételi szerződést a község előjáróságával, illetve a házépítő bizottság vezetőségével és csak öt gazdával nem sikerült eddig egyezséget kötni. A hét folyamán előreláthatólag befejezik a szerződéseket és ekkor végleg olddó a kérdés: hol legyen a mindszenti munkaház-telopot. A jelekből körülbáli az állapítható meg, hogy a telopot a szőlők alatt, a most leszerződött gazdak telkein fog létesülni s hogy a házépítés munkája tavasz nyíltán teljes erővel megindulhat.**

— **Közszemlére tett lajstrom.** Szentes város tanácsa, mint I. fokú iparhatóság összeállította az iparhatósági megbízottak válsztására jogosult iparosok és kereskedők névjegykéét és azt a f. hó 26-iki 8 napi közszemlére tette ki az iparügyi tanácsoknál. A névjegykéé ellen a f. évi november 18-ig lehet felszólamlással élni, mely felszólamlások írsóssan a városi tanácsor, mint I. fokú iparhatósághoz nyújtandók be. Felhívjuk erre a helybeli iparosok és kereskedők figyelmét.

— **Vissza Amerikából.** F. a r. g. Mihály 70 éves mindszenti magyar két év előt átvitorlázott feleségével Amerikába, abban a boldog reményben, hogy díete hátralevő részét ott jobb sorban töltheti el, sőt talán ha egy kis vagyont gyűjtött, megpiheni talán vissza is térhet még a szülőföldjére. Stegény F. a r. g. Mihály számlását azonban könnyörtelenül hűnta keresztül a sor. Alighogy az ígért földjére kiért, egyre esapás a másik után súdult rá. Elhagyottan, nélkülözések közt tengotte díetét; a nehéz munka, mely olykor abadt, egészen megtörite és hogy cardáltig teljék a keserűség pohara, a felesége is kioldt mellette; meghalt. Az egyszerű vasszorgalmu ember erre minden ereje megfeszítésével dolgozott, hogy annyit összekupergasson ami a visszautazása költségét fódözze. Végre legyárt volt a pénz, F. a r. g. Mihály hajóra szállt és otthagya Amerikát. A múlt héten érkezett vissza Mindszentre és valig hangoztatja otthon, hogy aki Magyarországon csak abt, vagy lukorikakenyeret ehet is, az nemmenj Amerikába. Jó lenne, ha mindazok, akik Amerika levegőjére vágyának és azt hiszik, hogy abba az új hazába költözve, a sált galamb ott a szajukba repül, megszívlelnék a maga karán okuló f. a r. g. Mihálynak ezt az igaz modását.

— **Szeretetvendégség.** A református kör október 31-iki szeretetvendégsége íránt, melyet a kör s-át háza termében rendeznek, igen széleskörű az érdeklődés, ami abban lelci magyarázatot, hogy a lakoma összeállításának élen ugyanazok a lelkes úrszónyok állának, akik három év előt a kör megnyitó lakomája alkalmakor szíves vendéglátással és kitűnő konyhajukkal annyira lebilincseltek az akkori lakoman résztvevőket, hogy annak az íze még ma is a szájukban van. A rendezőség különben is olyan csekély összegben: 2 koronában állapította meg egy-egy teríték árat, hogy ezzel a szeretetvendégségben való részvételt a legszelebbe társadalmi rétegeknek lehétővé tette. A részvételi ívvelkel az erre felkért leánykak járnak el, a kör szolgálja meg a reform. híveket keresi meg az aláírás ívvel. Ma pedig tévedésből valakit meghívni előledünk, a rendezőség már most szíves elacést kér azsal, hogy az illetők a körben, vagy az egyház pénztári he-

lyiségében kitért ivon önként is felrakossanak.

— **Az időváltozás okáról.** F. hó 19-én reggel dermesztó hideg fordult az időjárás: beaközöntött a tél. A gazdasági életben nagy zavart elődésést ezen hirtelen időváltozás okáról Róna Zsigmond dr., az országos meteorológiai intézet h. igazgatója így nyilatkozik: október 18-ig nagyon szép időnyarunk volt. Felhőtlen ég és melegít nap kedveskedett. Ennek oka az volt, hogy közép és délkeleti Európa fölött tartós volt a magas légnyomás. A felhőtlen égen a nap sugara könnyen áthatoltak és a meleg zavartalanul érvényesült. Később azonban déli Európa légnyomása slyvedt, az északi és közép-európai pedig emelkedett. Ennek következtében Oroszországból hideg légramlatok húzódtak felénk, melyek a hőmérsékletet slyeszettették. Ez a barométeres elcsúszás végtetett a vénasszonyok nyarának. 10-én fellépett északi és keleti szelek majdnem minden átmenet nélkül slyeszettették a hőmérsékletet. A szelek hirtelen fellépésével kapcsolatos déli barométeres depresszió sok helyen havazást idézett elő. A havazások azonban csak 1—2 napig tartottak, ezek megszüntével nyugaton kiderült az idő és erős éjszakai lehűlés következettében a hideg fokozódott. Ez meteorológiai szempontból igen kirívó s az többi évtizedekben szinte páratlan esemény. Azonban bizonyos, hogy az idén lesznek még melegebb időközök is.

— **Elmentek a színészek.** Farkas Ferenc dr. színtársulata tegnap reggel tavozott el tőlünk, hogy teli állományán, Szabadkán előadásait ma este megkezdje. Csaknem 5 hétig volt itt ezúttal Farkas Ferenc színtársulata, melyet közönségünk már a múlt évi rövidke évadban megszeretett és mondhatjuk bizvást, hogy az a ivaly közönség és színtársulat között szódódott meleg kapos az idén csak erősbödött intenzitásában és a közönség ennek nagyfokú mépártolásával mindvégig látható kifejezést is adott. Kedden este búcsúzott a színtársulat Milókkér gyönyörű zenéjű »K o m é d i a s o k« operettjében, melynek slyeveje is mindvégig mulattató és a búcsúzás bensőséges, a közönség hangulata lelkes, a színészek játékedve szinte csapongó volt. Peresek tapsolta ez a közönség kedvencit: F e l d i B o r i s k á t, S z i g e t h y A n d o r t, N a g y I m r e t, hogy a szíre lépték és elhalmozta tetszés nyílvánlással az összes színészeket, akiknek a viszontlítás reményében mondunk mi is sisten hozzád-ot.

— **Ha a rendörök mulatnak.** Hat bizonyos sínesnek faból: a nép egyszerű fiatal kerülnek a rend óreiv s néha-néha belőlük is kitor a virtus, úgy poharazás közben. Egyik dorozsmai korembában mlatozás és tanc közben történt, hogy T a c s i L a j o s rendör kardja megütötte L a j t a r J a n o s órást. Nagy baj lett ebből. Az órást rászólt a rendőrré, aki aztán jökdévedésben a kardjával háromszor is ricsapott L a j t a r k o p o n y a j a r a. A hivatalos hatalommal erre csak S a b ó V e n d e l mert szebessallni, akit aztán a rendör társai: V e r e s M i h a y, P o j á k A l b e r t, D e m e t e r S á n d o r és D u d á s M i h a y behurcoltak az órszobába és ott vérszó verték. Az úgy a napokban foglalkoztatta a sagedi büntető bíróságot, mely T a c s i L a j o s t egy havi, a társait pedig 14—14 napi fogházra ítélte el.

— **Tűzeset.** Tegnap délelött fél 10-kor tűzet jelelt az órtorony harangjának véskongatása. A tűzveszedelem az I. kerület Tóth József-átal S a r k a d i Zsigmond-féle portán keletkezett, ahol egy nádtetevé-istálló épület gyúladt ki, melyben némi szalma is

